Barneveldse Krant vrijdag 17 augustus 2007

'Leer is blokkade voor geloof'

Nieuw boek over Gereformeerde Gemeenten

VEENENDAAL - „De leer in de Gereformeerde Gemeenten is een blokkade voor mensen om tot geloof te komen". Dat meent mr. Bram Bart (34), advocaat in Veenendaal en belijdend lid van de gereformeerde gemeente in Krabbendijke. In een 220 pagina's tellend boek 'Waar staan de Gereformeerde Gemeenten?' zet hij uiteen dat de leer van zijn kerkverband niet in overeenstemming zou zijn met de Bijbel en de gereformeerde belijdenisgeschriften.

Foto: Jan Bijlsma

De Rehobothkerk van de gereformeerde gemeente aan de Nairacstraat in Barneveld.

„We moeten helaas constateren dat de balans toch lijkt doorgeslagen te zijn naar de opvattingen van dr. C. Steenblok, hoewel hem wegens eenzijdigheid destijds werd belet om nog langer in de kerk te leren", aldus Bart. Steenblok, die bij de kerkscheuring in 1953 met medestanders de Gereformeerde Gemeenten in Nederland vormde, stelde dat 'Gods genade in Christus' niet aan elke zondaar kan worden aangeboden; daarvoor moet een zondaar na de 'wedergeboorte' eerst door 'de wet' worden overtuigd van zonde.

Heilsorde

Bart, die in zijn boek uitvoering reformatorische theologen uit het verleden citeert, heeft vooral moeite met de wijze waarop in de Gereformeerde Gemeenten de 'heilsorde' wordt gepredikt, de bekeringsweg voor zondaren. De boodschap van de Bijbel is volgens Bart dat Christus door Zijn sterven aan het kruis en Zijn opstanding voor wie gelooft de verzoening met God en de 'wedergeboorte' van de zondaar mogelijk heeft gemaakt. Daarom, aldus de advocaat, „is het noodzakelijk dat in onze gemeenten het kruis wordt opgericht en de Christus der Schriften wordt verhoogd". „Dat Hij met de door Hem verworven, levendmakende Geest aan allen zonder uitzondering wordt aangeboden. En dat onze predikanten Hem met al de volheid van de Heilige Geest voor ogen schilderen en daarbij een aanhoudend appèl op het hart van de hoorders doen, om zich met God te laten verzoenen."

In de praktijk van de Gereformeerde Gemeenten is echter een heilsorde gaan overheersen, stelt Bart, die uitgaat van „verschillende standen in het genadeleven". „De pas wedergeboren zondaar kent Christus nog niet. Een volgende stand in het genadeleven is de openbaring van Christus, na een vaak lange, toeleidende weg. En het is nog weer een stap verder om in het geweten vrijgesproken te zijn van schuld en straf. Kennis van Christus alleen is daarvoor niet voldoende. De meeste van Gods kinderen missen die vrijspraak van schuld en straf", vatte de auteur in een interview met het Nederlands Dagblad samen.

Angst

Bart signaleert in de Gereformeerde Gemeenten „een grote angst om Gods beloften in al hun volheid en ruimte aan dode zondaren te bedienen". „Dat verklaart de sterke nadruk op de vereiste en daaraan noodzakelijk voorafgaande, zaligmakende ellendekennis. Aan de verkondiging van de belofte van het evangelie moet een inwendige vernieuwing voorafgaan. Als men al spreekt van een algemeen aanbod van genade en het evangelie aan alle hoorders verkondigt, is het door deze heilsorde onmogelijk geworden om dode zondaren te bevelen in de hun aangeboden Middelaar te geloven. Voor het geloven moet immers eerst na de wedergeboorte in de weg van de ontdekking plaatsgemaakt worden. Het geestelijk leven begint zo niet met Jezus. Voor een algemeen bevel om in Christus te geloven, is dan zeker geen plaats meer."

Ds. J.W. Kersten, die in de plaats van dr. Steenblok aan de theologische school van de Gereformeerde Gemeenten werd benoemd, heeft toch anders geleerd, weerlegt Bart. Net als bekende Schotse theologen, de Erskines, Boston en Owen. „Maar wanneer hoort men nog lezen uit hun werken? Juist in het werk van deze Schotten komt de algenoegzaamheid van Christus' verdiensten voor iedere hoorder van het evangelie zo sterk naar voren. Niemand kon de kerk verlaten of de vraag was met klem aan zijn geweten gelegd: Wat dunkt u van de Christus? En het is velen tot grote zegen geweest. Hun werk wordt in de leesdiensten echter nauwelijks nog voorgehouden aan onze gemeenten. Christus staat in de prediking tot de onbekeerden niet meer centraal."

Bart in het Nederlands Dagblad: „God heeft bepaald dat alleen de prediking van het evangelie levend maakt en dat Hij daardoor wil werken. Maar er wordt verkondigd dat het geestelijk leven niet begint met de kennis van Christus, maar met de wet. Hoe kan God dan nog werken? Alleen het prediken van de wet, met de bedoeling dat iemand zijn zonde zal kennen, breekt niemands hart. De leer in de Gereformeerde Gemeenten is daardoor zeker een blokkade voor mensen om tot geloof te komen."

◆ Mr. A.A. Bart, Waar staan de Gereformeerde Gemeenten?, ISBN 978-90-811885-1-7, €17,50.